

Općinski sud u Jajcu, sudija Alem Ribić, u parničnom postupku po tužbi tužitelja E. O. iz J., Ul., zastupan preko punomoćnika Dine Delimustafića, advokata iz Sarajeva, protiv tuženog „Metacomm“ d.o.o. Jajce, Ul. Bage b.b., radi naknade štete/potraživanje iz radnog odnosa, v. sp. 178.059,30 KM, nakon održane glavne i javne rasprave dana 20.12.2023. godine, zaključene istog dana u prisustvu punomoćnika parničnih stranaka, donio je u pismenom otpravku dana 26.02.2024. godine sljedeću:

PRESUDU

I. Nalaže se tuženom Metacomm d.o.o., Jajce, Ul. Bage b.b., da tužitelju E. O. iz J., Ul., na ime naknade nematerijalne štete isplati ukupan iznos od 32.649,70 KM i to:

- na ime naknade za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja opće životne aktivnosti ukupan iznos od 18.199,70 KM,
- na ime naknade za pretrpljeni fizički bol (7 dana bola jakog intenziteta, 30 dana bola srednjeg intenziteta, 90 dana bola slabog intenziteta) ukupan iznos od 2.590,00 KM,
- na ime naknade za pretrpljeni strah (3 dana bola veoma jakog intenziteta, 7 dana bola jakog intenziteta, 21 dan bola srednjeg intenziteta i 120 dana bola niskog intenziteta) ukupan iznos od 1.860,00 KM,
- na ime naknade za pretrpljeni estetski deficit-narušenost iznos od 10.000,00 KM, sve uvećano sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 01.11.2021. godine kao dana podnošenja tužbe pa sve do isplate.

II. Preko dosuđenog iznosa iz prethodnog stava izreke ove presude tužitelj se odbija (za iznos od 41.800,30 KM).

III. Nalaže se tuženom Metacomm d.o.o., Jajce, Ul. Bage b.b., da tužitelju E. O. iz J., Ul., na ime naknade materijalne štete isplati ukupan iznos od 96.088,39 KM i to:

- na ime naknade materijalne štete u vidu troškova liječenja i to nabavke proteze iznos od 70.383,64 KM,
- na ime naknade materijalne štete u vidu troškova liječenja i to nabavke proteze iznos od 15.699,39 KM,
- na ime naknade materijalne štete u vidu troškova proteze radi liječenja, iznos od 510,00 KM,
- na ime naknade materijalne štete u vidu troškova prilagođavanja i adaptacije kuće iznos od 7.582,86 KM,
- na ime naknade materijalne štete u vidu potrebe za tuđom njegom i pomoći medicinski nekvalifikovane osobe iznos od 1.912,50 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 02.11.2018. godine kao dana nastanka štete, pa sve do isplate.

IV. Obavezuje se tužitelj tuženom nadoknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 6.515,06 KM, uvećane za zakonsku zateznu kamatu počev od dana donošenja prvostepene presude, pa sve do dana isplate, sve u roku od 30 dana.

Tužitelj je preko punomoćnika Dine Delimustafića, advokata iz Sarajeva dana 01.11.2021. godine podnio tužbu protiv tuženog Metacomm d.o.o., Jajce radi naknade štete/potraživanja iz radnog odnosa, v.sp. 178.059,30 KM. U tužbi iznosi činjenice da je dana 02.11.2018. godine radeći na redovnim poslovima radnog mjesta „pomoćni radnik“ prilikom pomaganja kolegi S. P. na mašini „valjci za kružno savijanje lima“ pretrpio teške tjelesne povrede u vidu traumatske amputacije podlaktice desne strane u predjelu lakta kao i parezu nerava desne nadlaktice uz ograničenu pokretljivost lakatnog i ramenog zgloba desne ruke, te da je u momentu povređivanja tužitelj bio zaposlenik kod tuženog raspoređen na radnom mjestu pomoćni radnik i da je u trenutku povređivanja pomagao radniku S. P. koji je radio na mašini „valjci za kružno savijanje lima“ pa je usljed zadobivenih povreda imao potrebu za nabavkom adekvatne proteze koju je kupio u Ottobock Adria d.o.o., Sarajevo i za istu uplatio 70.383,64 KM, pa na ime toga potražuje navedeni iznos te je po preporuci doktora ponovo nabavio protezu, te na ime materijalne štete u vidu troškova liječenja-nabavke proteze potražuje iznos od 15.699,39 KM, potražuje materijalnu štetu u vidu troškova prijevoza radi liječenja i troškova prilagođavanja i adaptacije kuće, potrebe za tuđom njegom i pomoći medicinski nekvalifikovane osobe kao i nematerijalnu štetu sve na način i po visini kako je to tužitelj učinio opredijeljenim tužbenim zahtjevom na glavnoj raspravi a upisano kao u izreci ove presude.

Sud je u skladu sa čl. 69. Zakona o parničnom postupku F BiH (dalje: ZPP) tužbu sa prilozima tuženom posao na obavezni odgovor, te je tuženi dana 10.12.2021. godine putem punomoćnika Jasne Dunđer, advokaticice iz Novog Travnika dostavio pismeni odgovor na tužbu u kojem isti osporava osnov i visinu tužbenog zahtjeva tužitelja te ističe da nije sporno da je tužitelj bio zaposlen kod tuženog u vrijeme povrede temeljem ugovora o prvobnom radu na određeno vrijeme na poslovima pomoćnog radnika. Međutim, tuženi ističe da je kritičnog dana 02.11.2018. godine tužitelj samoinicijativno došao na mašine za savijanje lima, počeo zatezati PVC foliju na valjke koji su bili u pokretu, te su mu valjci zahvatili desnu šaku koja mu je prignječena između dva čelična valjka i to bez ikakvog zahtjeva od radnika S. P. koji je bio rukovaoc mašine na kojoj se desila povreda na radu, čime je sam skrivio povredu na radu koju tuženi kao poslodavac nije mogao predvidjeti niti je na istu mogao utjecati i čije posljedice nije mogao izbjeći ili otkloniti pa time sukladno članu 177. Zakona o obligacionim odnosima F BiH (dalje: ZOO) poslodavac se oslobađa za nastalu štetu jer je u to vrijeme rukovaoc mašina za kružno savijanje lima do 18 mm, marke „Jelšingrad“, tvornički broj 132. je bio radnik S. P..

Nadalje tuženi u svom odgovoru na tužbu ističe da je rješenjem Fz PIO/MIO od 26.02.2020. godine tužitelju utvrđena II kategorija invalidnosti – promijenjena radna sposobnost zbog zadobivene povrede na radu tuženi mu je kao poslodavac osigurao drugo radno mjesto sukladno njegovoj radnoj sposobnosti i sa njim zaključio novi Ugovor o radu broj: 456/20 od 02.06.2020. godine koji je raskinut na zahtjev tužitelja i što se tiče tužbenog zahtjeva za nabavku proteze tuženi ističe da je tužitelj iste proteze platio novčanim sredstvima koja su osigurana prikupljanjem humanitarnih sredstava od strane trećih osoba, dakle iz donatorskih sredstava. Tuženi osporava zahtjev tužitelja troškove adaptacije kuće za potrebe osobe sa invaliditetom jer mu nije jasno šta se sve u kući treba mijenjati, odnosno prilagoditi za ovu vrstu invaliditeta kod tužitelja, te osporava i ostale postavljene zahtjeve zbog osporavanja osnovanosti tužbe, te na kraju ističe da je sve svoje radnike tuženi osigurao za slučaj bolesti, nezgode, trajnog invaliditeta, naknade za boravak u bolnici i troškova liječenja kod Sarajevo osiguranja d.d., prema polici broj: 111402043, te je tužitelj temeljem ove police uplatio iznos od 41.800,30 KM, te predlaže da sud odbije tužitelja sa tužbenim zahtjevom u cjelosti kao neosnovanim, a u slučaju da zauzme sud drugačiji stav od onog koji je izrečen u odgovoru na tužbu da se isplaćeni dio uračuna kao dio štete koju je tuženi namirio

U daljem dijelu postupka u ovoj pravnoj stvari održano je pripremno ročište dana 03.03.2022. godine pred ovim sudom gdje je tužitelj preko svog punomoćnika ostao kod svih iznesenih činjenica iz tužbe, ostao je i kod predloženog tužbenog zahtjeva te predložio dokaze za glavnu raspravu, dok je tuženi preko punomoćnika ostao u cjelosti kod odgovora na tužbu izjavivši i prigovor da je tužitelj vjerovatno svojom krivicom oštetio prvu ugrađenu protezu te je zbog te činjenice i neupotrebljivosti prve proteze (koja predstavlja vrhunac tehnologije) nabavio drugu protezu te zbog njegove krivice štetu ne može snositi tuženi te i dalje ističe činjenicu da je tužitelj svojom krivicom zbog činjenice da nije nosio zaštitne rukavice zadobio povredu od valjka koji mu je uhvatio ruku jer da je nosio iste kao dio zaštitne opreme do povrede ne bi došlo a ako bi i došlo, posljedice bi bile puno manje, te je uz prijedlog da se tužbeni zahtjev odbije predložio i dokaze za glavnu raspravu.

Nakon održanog pripremnog ročišta, sud je postupajući po prijedlogu parničnih stranaka tačnije tužitelja održao uviđaj na licu mjesta dana 27.05.2022. godine u kući tužitelja sa vještakom građevinske struke Enisom Pašalić kojoj je postavljen zadatak da nakon održavanja uviđaja sačini svoj nalaz i mišljenje na okolnosti da na osnovu dokumentacije iz spisa pregledom stambenog objekta tužitelja kao i u skladu sa Uredbom Vlade F BiH o prostornim standardima urbanističko-tehničkim uslovima i normativima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih prepreka za lica sa tjelesno umanjenim mogućnostima sačini nalaz i mišljenje na okolnost troškova adaptacije stambenog objekta tužitelja, potrebama osoba sa smanjenom tjelesnom sposobnosti, te je nakon obilaska kuće tužitelja i prostorije u kojoj isti prebiva uz prisustvo punomoćnika parničnih stranaka, sud nastavio sa uviđajem u prostorijama firme tuženoga - hali tuženoga, a zbog činjenice da predloženi i određeni vještak Ivica Križanović izjavi na licu mjesta da ne može obaviti navedeno vještačenje, sud je uz imenovanje novog vještaka zaštite na radu Ahmeta Divoša iz Zenice, sa uviđajem nastavio 30.06.2022. godine, a vještak mašinske struke Mirsad Šahbazović koji je predložen od strane tuženog na okolnosti uzroka nezgode na radu od 02.11.2018. godine je pregledao lice mjesta i zadužio spis radi vještačenja. Vještak zaštite na radu Ahmet Divoš kome je postavljen zadatak da po prijedlogu tuženog sačini nalaz i mišljenje na okolnosti da nakon održavanja uviđaja da tuženi nije imao propusta koji bi mogli biti uzrokom povrede na radu koju je pretrpio tužitelj dana 02.11.2018. godine je pregledao lice mjesta dana 30.06.2022. godine uz prisustvo suda i punomoćnika parničnih stranaka, te mu je spis predat na vještačenje.

U međuvremenu je vještak Mirsad Šahbazović, vještak mašinske struke dana 27.06.2022. godine sačinio nalaz i mišljenje na okolnosti zadatog mu vještačenja uzroka nezgode na radu od 02.11.2018. godine u kojoj je tužitelj pretrpio tešku tjelesnu ozljedu izjavio da je ove informacije koje su mu potrebne dobio na uviđaju na licu mjesta od majstora N. K. . Tužitelj je zadobio povredu desne šake koja je došla u zahvat sa radnim elementima mašne - valjcima koji su svojom rotacijom nagnječili šaku desne ruke čime je nastala teža povreda kako je opisano izvještajem ljekara iz prijave o nesreći na poslu. Mašina na kojoj se dogodila nesreća namijenjena je za cilindrično - kružno savijanje lima debljine do 18 mm i širine lima do 2500 mm, minimalni prečnik savijanja je 420 mm. Rad na mašini za cilindrično savijanje lima zahtijeva dobro obučene i kvalifikovane operatere, dakle sam proces i složenost procesa zahtijeva da pored vodećeg radnika - predradnika budu prisutni jedan ili dva pomoćna radnika zavisno od dimenzija lima, vrste materijala. Vještak daje mišljenje da je uvidom u relevantnu dokumentaciju koju je imao na raspolaganju kao i u činjenice prilikom obilaska terena mašina za kružno savijanje do 18 mm bila u funkcionalnom i ispravnom stanju. Do povrede je došlo u fazi pripremnih radnji za obradu INOX lima. Pripremne radnje se odnose na proces omotavanja radnih valjaka PVC folijom. Pripremne radnje je obavljao drugi radnik koji je bio raspoređen na te radne zadatke. Tužitelj je nestručnim, nesavjesnim i krajnje nepotrebnim pristupom mašini došao u zahvat sa radnim organima mašine i na taj način prouzrokovao povredu desne ruke. Vještak navodi da mu je po rješenju suda bio zadatak sačiniti nalaz i mišljenje na okolnost uzroka nezgode na radu. Pod indirektnim okolnostima koje imaju uticaja na moguću nezgode kao i na predmetnu nezgodu navodi i sljedeće nepravilnosti i propuste u proizvodnom procesu, upotrebna dozvola tj. propuste u sadržaju

upotrebne dozvole, radni nalog i operacijsko tehnološki list ne sadrže ključne elemente koje ova dva dokumenta moraju imati, te radno uputstvo ne sadrži informacije koje se tiču zaštite na radu, broj potrebnih izvršilaca, detalje oko rukovanja i manipulisanja materijalom. Nadalje navodi i nedisciplinu radnika koji nemaju praksu da nose zaštitna sredstva. Na kraju navodi i da na uvid nije dobio tehničko-tehnološki projekat te ovjereni LAY-OUUT prikazom zastupljenih mašina i njihovim rasporedom u proizvodnoj hali, a navedeni propusti tuženog spadaju u domen tehnološke nediscipline i imaju posredan učinak na radnu disciplinu uposlenika.

Vještak medicinske struke, podoblast neuropsihijatrija dr. Salih Terzić je dana 30.09.2022. godine dostavio u spis svoj nalaz i mišljenje na okolnosti procenta i intenziteta duševnih bolova zbog umanjenja životne aktivnosti sa aspekta neuropsihijatrijskih posljedica povređivanja, trajanja i intenziteta pretrpljenog straha, potrebe za tuđom njegom i pomoći tužitelja, da li je ista bila potrebna od strane medicinski kvalifikovane i medicinski nekvalifikovane osobe, te da se vještak izjasni o potrebi tuđe njege i pomoći prema broju sati na dnevnoj bazi, kao i u čemu se ista ogledala, na osnovu dokumentacije u spisu i drugih nalaza koje vještak zatraži i ličnog pregleda tužitelja, te vještak izjavi da je imao priliku upoznati se sa cjelokupnim spisom, medicinskom dokumentacijom kao i obaviti psihijatrijski intervju. Zaključuje da se radi o situaciji teškog fizičkog povređivanja, operativnog zahvata pa komplikacije istoga uz kasniji reoperativni tretman kao i vrijeme potrebnog fizikalnog tretmana i rehabilitacije koje kod ispitanika ostavljaju psihičke posljedice koje se prema kriterijima psihološke nauke verifikuju kao Prolongirana reakcija na stres, a očituju se kao napetost, tjeskoba, zabrinutost za sebe, snižena koncentracija i pažnja odnosno stalna pobuđenost na moguću neugodnu situaciju te pad općeg funkcionisanja. Zbog navedenih duševnih smetnji nije imao bolničkog liječenja niti su ove smetnje ostavile trajne duševne posljedice, veoma dobro se snalazi sa protezom, promijenio je mjesto boravka s učenjem engleskog jezika uz dobro opće funkcionisanje. Potreba za tuđom njegom ogleda se u njegovoj bespomoćnosti tokom bolničkog liječenja - pomoći pri oblačenju i hranjenju, poslije značajno manja te s protezom gotovo prestala, te je ista bila potrebna 6 sati dnevno tri sedmice, kasnije po 2 sata u trajanju od tri mjeseca. Imajući u vidu sve navedeno, vještak ističe da je tužitelj trpio strah veoma jakog intenziteta 3 dana, jakog intenziteta 7 dana, srednjeg 21 dan, te niskog u trajanju 120 dana usljed predmetnog događaja. Radi se o privremenim duševnim smetnjama. S neuropsihijatrijskog aspekta se ne može se govoriti o umanjenju opće životne aktivnosti, tuđa pomoć je bila potrebna u trajanju od 6 sati 21 dan, 2 sata dnevno u naredna tri mjeseca.

Vještak ekonomske struke Asim Agić, kome je bio zadatak da sačini svoj nalaz i mišljenje na okolnosti da utvrdi cijenu radnog sata medicinski nekvalifikovane osobe te da na osnovu vještaka neuropsihijatra utvrdi tačnu cijenu angažovanja medicinski kvalifikovane i medicinski nekvalifikovane osobe u periodu za koji vještak neuropsihijatar smatra da je bila potrebna pomoć, je izjavio dana 19.06.2023. godine svoj nalaz i mišljenje da je na osnovu dostavljenih podataka iz JZU „Dom zdravlja“ Jajce cijena neto satnice medicinskog tehničara 6,50 KM/sat, neto i bruto 9,42 KM/sat, te bi analizom tržišta cijena neto sata medicinski nekvalifikovane osobe za tuđu njegu bila 6,25 KM/sat, te da je na osnovu vještačenja neuropsihijatra potreba za tuđom njegom 306 sati te bi cijena medicinski kvalifikovane osobe bila 306 sati x 6,50 KM = 1.989,00 KM neto, a nekvalifikovane osobe 306 sati x 6,25 KM = 1.912,50 KM neto, te u skladu s tim daje mišljenje.

Vještak zaštite na radu Ahmet Divoš je nakon obavljenog uviđaja na licu mjesta, u spis dana 11.08.2022. godine dostavio svoj nalaz i mišljenje po prijedlogu tuženog da tuženi nije imao propusta koji bi mogli biti uzrokom povrede na radu koju je pretrpio tužitelj dana 02.11.2018. godine te je vještak dao mišljenje da na osnovu dokumentacije i snimka nadzorne kamere, naknadno predočene dokumentacije od tuženog i ročišta održanog 30.06.2022. godine na licu mjesta u proizvodnom pogonu tuženog, vještak je utvrdio da su sljedeći propusti tuženog mogli niti uzrokom povrede na radu koji je tužitelj pretrpio 02.11.2018. godine i E. O. nije bio dovoljno obučan o opasnostima prisutnim u proizvodnom pogonu zbog čega nije bio svjestan rizika od zahvatanja ruke valjcima koji se relativno

sporo kreću, na mašini sa valjcima na kojoj je povrijeđen E. O. nisu bila postavljena odgovarajuća upozorenja ili uputstva propisana odredbama čl. 18. Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad da kratko i jasno upozoravaju radnika na obaveznu ili nedopuštenu radnju ili opasnost koja može nastati. Radnim uputama je predviđeno da valjke predmetne mašine oblaže folijom jedan radnik, a poslovi nisu organizovani da on to može obaviti sam uz normalnu pažnju bez opasnosti po svoj život i zdravlje u skladu sa čl. 4. Pravilnika o zaštiti na radu kod tuženog, te ukoliko E. O. nije poštovao radnu disciplinu odnosno radni proces poslodavca, nije sprovodio propisane mjere zaštite na radu ili je svojim radom i ponašanjem dovodio u pitanje svoju sigurnost i sigurnost ostalih zaposlenika, poslodavac je morao poduzeti mjere kojim će spriječiti da dođe do neželjenih posljedica, u skladu sa odredbama čl. 73. Pravilnika o radu tuženog i čl. 97. Zakona o radu.

Vještak građevinske struke Enisa Pašalić je dana 13.07.2023. godine dostavila svoj nalaz i mišljenje koje je sačinila na okolnosti da na osnovu dokumentacije iz spisa, pregledom stambenog objekta tužitelja kao i u skladu sa Uredbom Vlade F BiH o prostornim standardima urbanističko - tehničkim uslovima i normativima sa sprečavanje stvaranja arhitektonsko urbanističkih prepreka za lica sa tjelesnim umanjenim mogućnostima sačini nalaz i mišljenje na okolnost troškova adaptacije stambenog objekta tužitelja, potrebama osobama sa smanjenom tjelesnom sposobnosti uz obavljani uviđaj na licu mjesta, te je vještak pregledom izvedenih radova kupatila gdje je izvršeno renoviranje i usklađivanje sa propisima iz Uredbe, nabavljena je i ugrađena ograda na terasi, te je vještak mišljenja da bi ovi radovi bili neophodni radi smanjenja otežanih uslova za normalno funkcionisanje osobe sa smanjenim tjelesnim sposobnostima (tužitelja sa amputiranom rukom) te je procijenila radove na iznos od 7.582,86 KM.

Vještak medicinske struke dr. Selmir Topčić, specijalista ortoped je dana 09.05.2023. godine dostavio svoj nalaz i mišljenje koje je sačinio na okolnosti izjašnjavanja procenta i intenziteta duševnih bolova zbog umanjenja opće životne aktivnosti sa aspekta ortopedsko-fizijatrijskih posljedica povređivanja, trajanja i intenziteta pretrpljenih duševnih bolova, stepene intenziteta duševnih bolova zbog naruženosti, te da li je tužitelj imao potrebu za nabavkom proteze i da li proteze odgovaraju potrebama tužitelja, a sve na osnovu dokumentacije u spisu, drugih nalaza koje vještak zatraži i ličnog pregleda tužitelja, te je vještak zaključio da je prisutan trajni gubitak radne sposobnosti i iznosi 50%, te će u tom pravcu tužitelj morati trajno ulagati pojačane napore u svakodnevnom životu i trpjet će o tome primjerenu duševnu bol. Što se tiče duševnih bolova zbog naruženosti i umanjenja životne aktivnosti, vještak se slaže sa nalazom neuropsihijatra dr. Saliha Terzića. Narušenost - prisutno je jako narušenje, koje kod trećih lica može izazvati osjećaj gađenja i sažaljenja. Bol – je prisutan u ukupnom trajanju od 7 dana, srednji je bio prisutan u ukupnom trajanju od 30 dana, slabi je prisutan u trajanju od 3 mjeseca. Prilikom promjene dužine i trajanja bolova, vještak je cijenio ukupno trajanje bola tokom čitavog perioda liječenja, a trajanje bolova nije bilo trajno i neprestano, jer su bolovi mijenjali svoj intenzitet nakon propisane analgetske terapije. Vještak je zaključio da je bio prisutan i strah veoma jakog intenziteta u trajanju od 3 dana, jakog intenziteta u trajanju od 7 dana, srednjeg intenziteta u trajanju od 21 dan, te slabog intenziteta u trajanju od 120 dana. Što se tiče proteze, tužitelj je imao potrebu za nabavkom proteze i one mogu samo djelimično da zadovolje potrebe tužitelja. Važno je naglasiti da niti najsofisticiranije proteze ne mogu u potpunosti zamijeniti izgubljeni i zdravi ekstremitet. Ove dvije proteze koje tužitelj koristi u raznim prilikama samo poboljšavaju kvalitet života kod tužitelja.

Sud je sve navedene nalaze i mišljenja dostavio parničnim strankama uz poziv za glavnu raspravu dana 30.08.2023. godine te je nakon uvodnih izlaganja punomoćnika parničnih stranaka gdje je tužitelj ostao kod tužbe i tužbenog zahtjeva, a tuženi kod iznesenih činjenica iz odgovora na tužbu ističući da za navedenu štetu nije odgovoran tuženi po principu iz čl. 177. ZOO-a da je šteta nastala

isključivo radnjom tužitelja što proizilazi i iz zapisnika Kantonalne inspekcije SBK urađene na temelju video zapisa što je potvrdio i vještak zaštite na radu u svom nalazu i mišljenju.

U dokaznom postupku pristupilo se saslušanju tužitelja kao parnične stranke koji izjavi da je toga dana trebao da se unese materijal koji je on trebao da isječe ali nije bilo radnika gdje je on išao od radnika do radnika koji voze viljuškara ali kako niko nije bio tu, inženjer M. (K. o.pa.) mi je rekao da sebi nađe posao. Poslije pauze je otišao do S. P. da mu donese materijal te mu je on rekao da sačeka da završi svoj posao nakon čega je došao drugi put da ga podsjeti da mu treba materijal gdje bi za trenutak događaja koji se desio 3 puta kada je došao kod njega S. P. mi je rekao: „dođi, pomози, brže ćemo skupa“ da završe posao da bi S. P. njemu pomogao poslije da unese materijal. Na mašini su bili samo dugmići koje on nije razumio, nikad nije radio na istoj, pokušao je da ispravi foliju da ne bi dotakao inox na tom crnom materijalu i tako se to desilo, mašina mu je uhvatila obje ruke, uspio je izvući lijevu, a desnu nije. Trebao je imati rukavice ali je nemoguće istu odraditi sa rukavicama na rukama. Nikada nije bio na toj mašini, bio je pomoćni radnik, nije imao svoju mašinu. Nije direktno odgovorio na pitanje da li je prošao obuku za zaštitu na radu, te je odgovorio da su dolazili ljudi sa papirima iz zaštite na radu, objašnjavali više teoretski. Nakon 8 mjeseci od dana povrjeđivanja je nabavio protezu u Sarajevu sa majkom u firmi Bibionik, trebalo mu je vremena da se navikne i dosada je bila dva puta na popravci radi njegovog manjka iskustva i radi tehnoloških kvarova. Na servisu bude 20 do 30 dana i tada mu u pomoć priskoče roditelji i prijatelji. Prije povređivanja bavio se sportom, bio je golman nogometnog kluba, poslije ovoga je dolazio do depresivnih trenutaka, manjka energije... Od strane tuženog ga niko nije nazvao nakon nezgode niti ga je pitao kako je. Na pitanje tuženog odgovori da je srednju školu završio u J., trogodišnji smjer instalater grijanja i klimatizacije i nije bio svjestan posljedica koje mu mašina može napraviti, niko mu to nije rekao, nije bilo poslovođe tog dana. Niko od nadređenih nije rekao da radi na toj mašini, nego je on time kompenzirao pomoć oko donošenja materijala sa kolegom sa posla. Sjeća se da mu je S. P., radnik na toj mašini, rekao da ne dira komande, a komande su odvojene od mašine. Valjci su se trebali odići da bi folija brže prolazila. Ne sjeća se da je potpisao da će nositi šljem i zaštitne rukavice, ali potvrđuje da je potpisao nakon prikazivanja dokumenta od strane tuženog. Izjavi da mu je otac vlasnik kuće u kojoj živi on ½ dijela, da su oni skupljali pare za nabavku proteze i smrzavali se da bi skupili novac, izjavi da su naplatili štetu od Sarajevo osiguranja. Iznosa se ne sjeća, te izjavi da mu niko nije izričito zabranio rad na tim mašinama.

Vještak Selmir Topčić, saslušan na okolnosti obavljenog vještačenja iz oblasti ortopedije izjavi da ostaje kod svog nalaza i mišljenja dostavljenog sudu 09.05.2023. godine. Izjavi da se koristio stručnom literaturom, Knjiga Sudske medicine, autor Zečević- Škavić izdanje 2018. godine. Koristio se novom literaturom gdje je maksimalan iznos procenata za gubitak podlaktice 45% dominantne ruke, a nedominantne 40% gubitak obje ruke iz ramena je 80 %, te smatra da je ova procjena od 50% koju je on uradio realna. Izjavi da E. O. mora koristiti dvije vrste proteze i jedini je iz BiH uspio da se obuči za ispravno rukovanje protezom.

Vještak dr. Salih Terzić, saslušan na okolnosti obavljenog vještačenja iz oblasti neuropsihijatrije izjavi da ostaje kod svog pismenog nalaza i mišljenja koje je dostavio sudu 30.09.2022. godine, izjavi da tužitelj koristi lijevu ruku s obzirom na tešku psihičku traumu, njegovo zdravstveno stanje je zadovoljavajuće, njegov psihološki profil ne trpi posljedice. Radi se o jednoj pozitivnoj ličnosti, smatra da se ne može govoriti o umanjenju opće životne aktivnosti sa aspekta neuropsihijatrije jer to kod tužitelja nije uočio.

Vještak Asim Agić, stalni sudski vještak ekonomske struke, saslušan na okolnosti obavljenog vještačenja iz oblasti ekonomske struke, izjavi da ostaje kod nalaza i mišljenja koje dostavi sudu 19.06.2023. godine te kako nije bilo pitanja za vještaka sud ga je otpustio iz sudnice.

Vještak Mirsad Šahbazović, stalni sudski vještak mašinske struke, saslušan na okolnosti obavljenog vještačenja, izjavi da ostaje kod svog nalaza i mišljenja koje je dostavio sudu dana 27.06.2022. godine, te na pitanje punomoćnika tužitelja izjavi da u dokumentaciji koju je dobio se ne navodi da je tužitelj bio obučen za rad na predmetnoj mašini, nesavjesnim postupkom smatra postupak pristupa rotirajućim elementima mašine. U video zapisu koji mu je dostavljen ne može se primjetiti gestikulacija rukovaoca i tužitelja, međutim u verbalnom smislu nije moguće izvesti zaključak koji je sadržaj njihovog razgovora. Primjetio je da je tužitelj prihvatio rolnu PVC folije dok je operater uradio neke radnje na komandama, ali radni nalog ne sadrži imena operatera i pomoćnog radnika, te je zato naveo da je tužitelj svojim nestručnim i nesavjesnim pristupom došao u kontakt sa radnikom i mašinom jer S. P. nije bio pretpostavljeni tužitelju. Rad na mašini bez radnog naloga nije ispravan, to je nepravilan rad. Službe zaštite na radu treba da definiše ovakve slučajeve jer se iz ovih naloga ne može precizno zaključiti da je tužitelj dobio radne zadatke i kakve, ne samo na toj mašini nego općenito. Što se tiče upotrebe dozvole vještak je naveo odstupanja u istoj, godina proizvodnje se ne nalazi na pločici i to su indirektni okolnosti, mašina je bila ispravna, ali prateća dokumentacija koja ide uz nju nije bila validna, služba za zaštitu na radu su mašini treba da zabrani ili dopusti njen rad nekim aktom. Tužitelj je nesavjesnim postupanjem doprinio ovoj povredi po formalnom obrazovanju bi trebao biti savjesniji nego drugi.

Na nastavku glavne rasprave od 12.10.2023. godine saslušana je vještakinja građevinske struke, Enisa Pašalić na okolnosti obavljenog vještačenja, te izjavi da ostaje kod svog nalaza i mišljenja od 13.07.2023. godine koja izjavi da je svoj nalaz i mišljenje dala na temelju pregleda na licu mjesta, pokazanih izvršenih radnji, a prosječne cijene je uzela u momentu izrade nalaza.

Svjedok M. K., zaposlenik kod tuženog na mjestu vođitelja proizvodnje, saslušan je u svojstvu svjedoka na okolnosti nastanka štetnog događaja, izjavi da je taj dan bio u proizvodnji, raspoređivao je ljude. E. O. je bio na plinskom rezanju i rezanju plazme, a tada je trebao da reže INOX lim. Poslije pauze je čuo galamu i vidio da su ga drugi radnici hitno odnijeli u kola (radi ukazivanja medicinske pomoći). E. O. nije bio na mašini na kojoj je trebao da bude, nije mu poznato da li mu je neko drugi dao nalog da bude tu. E. O. nije osposobljen za rad na toj mašini. Osim njega i poslovođe koji taj dan nije bio na poslu niko drugi ne može izdati nalog. E. O. je prošao obuku zaštite na radu. E. O. nije bio obučen da vozi viljuškara. Svjedok potvrdi da on izdaje radne naloge za tehničke pripreme usmeno i pismeno, radnik dobije crtež šta treba da radi. U proizvodnji ide drugi radni nalog, konkretni radni nalog sa crtežima koji se zove Operacijsko-tehnološki list. Taj nalog je dat tužitelju, a na mašini za kružno savijanje lima kao operater radi N. K.. S. P. je samo pomogao N. K. dio posla, a ni on sam ne smije opsluživati tu mašinu. Samo operater može da radi na mašini za savijanje lima valjcima i u slučaju potrebe još neko od radnika (kad je duži lim). U vrijeme povrede bilo je na mašini zalijepljeno upozorenje.

Svjedok N. K., zaposlenik kod tuženog, operater na valjcima saslušan je na okolnosti ozljeđivanja tužitelja i rada mašine na kojoj je tužitelj ozljeđen i na okolnosti koje je poslove u vrijeme ozljeđivanja tužitelj trebao da radi, izjavi da je taj dan dobio nalog za rad na INOX. Nije mogao da radi sam pa je pozvao S. P. da mu pridrži najlon. Nakon što je otišao do druge mašine čuo je vrisak i kad se vratio nije znao šta je bilo. E. O. nije trebao da bude tu. E. O. je radio na plazmi udaljenoj nekih 10 do 15 metara, E. O. nije pozvao. Samo on radi na mašini i dobio je nalog i crtež sa obimom, prečnikom i dimenzijama. Imajući u vidu konstataciju da je prema dostavnici vještak zaštite na radu Ahmet Divoš preminuo, punomoćniku tuženog izjavi da odustaje od predloženog vještačenja a pritom tužitelju predloži da to vještačenje bude njegov dokaz te predloži da u postupku daljeg vještačenja sud odredi drugog vještaka na iste okolnosti, da po potrebi uradi novi nalaz i mišljenje i obiđe lice mjesta, te je sud odredio po novo uviđaj na licu mjesta na prisustvo novog vještaka Nasire Kurtović iz Travnika koji uviđaj je obavljeno 17.11.2023. godine.

Vještak Nasira Kurtović iz Travnika, vještak zaštite na radu je nakon obavljenog uviđaja na licu mjesta izjavila svoj pismeni nalaz i mišljenje 25.11.2023. godine u kojem opisuje radni prostor na kojem se desila nezgoda da se valjci za kružno savijanje lima na kojima se desila nesreća nalaze sa lijeve strane ulaza u proizvodnu halu tuženog, da tuženi nije ispoštovao opšte mjere zaštite na radu kako je to naveo i Kantonalni inspektor rada u svom zapisniku od 02.11.2018. godine, osvjetljenje u hali nije zadovoljavajuće, radna temperatura je ispod propisane, nije osigurao potrebnu ventilaciju, zaštitu od buke i vibracije. Oznake na komandnom pultu su zbog habanja u veoma lošem stanju i iste je potrebno obnoviti. U vrijeme nezgode na mašini za kružno savijanje lima debljine do 18 mm nisu bili postavljeni znaci upozorenja niti uputstva za bezbjedan rad. Uputstva za bezbjedan rad, uputstvo za način rada, uputstvo za bezbjedan rad, te samo upozorenja od prignječenja i od rotirajućih elemenata su u vrijeme uviđaja bili postavljeni na mašini za savijanje lima i na komandnom pultu te je navedena uputstva tuženi trebao zamijeniti novim obzirom da su ista prilikom uviđaja bila zaprljana i izbljedila što otežava čitanje istih.

Osim toga vještakinja izjavi da tuženi nije poduzeo nijednu posebnu mjeru zaštite na radu što je ona uočila i saopštila direktorici K. P.. Komandni pult je udaljen od mjesta sa kojeg zaposlenik opslužuje valjke tako da on istovremeno ne može opsluživati valjke i upravljati komandama. Također ukoliko se radi o većim i težim tablama lima jedan zaposlenik ne može manipulirati tim tablama prilikom njihove pripreme za savijanje na valjcima. To znači da su na ovim poslovima potrebna barem dva radnika, jedna koji upravlja mašinom i drugi kao pomoć u opsluživanju mašine jer se nesreća desila kada je S. P. dao tužitelju foliju kako bi otišao da pomoću komandnog pulta spusti desni valjak. To je obavljao dok su valjci bili u pokretu i dok su namotavali foliju koja se (dok ju je tužitelj držao) nakužvala na valjcima, zbog čega je isti posegnuo da je popravi ne razmišljajući i ne znajući kakve su posljedice takvog postupka. Dalje vještak nabroja poslove pomoćnog radnika prema općim aktima tuženoga te utvrđuje da poslove pomoćnog radnika obavlja NK radnik sa 6 mjeseci radnog iskustva te da tužitelj prilikom zaposlenja nije imao radnog iskustva.

E. O. je sa još 16 zaposlenika 15.10.2018. godine prošao obuku iz zaštite na radu koje je izvršilo ovlašteno preduzeće Multiteh d.o.o Zenica. E. O. je 02.08.2018. godine potpisao izjavu o zaduženju i nošenju ličnih sredstava zaštite, između ostalog i zaštitnih rukavica te ostaje nepoznato da li bi iste doprinjele zaštiti ruku prilikom dešavanja predmetne nesreće.

Prema ljekarskom uvjerenju dostavljenom u spis tužitelj je sposoban za obavljanje poslova pomoćnog radnika u koje ne spada rezanje lima plazmom odnosno upravljanje CNC mašinom niti neki drugi zahtjevniji postupak, a Pravilnikom o zaštiti na radu tuženog, zaposlenicima je zabranjeno da zamjenjuju zaposlenike na poslovima na kojima nisu osposobljeni, da obavljaju poslove koji im nisu povjereni kao i poslove za koje nisu stručni, a čl. 56. Pravilnika je propisano da uređajima i sredstvima za rad mogu upravljati samo stručno osposobljeni radnici.

Dakle, E. O. je bio pod ugovorom pomoćnog radnika na probnom radu na određeno vrijeme (02.08. - 02.11.2018. godine) bez ranijeg iskustva na istim i sličnim poslovima. Nema dokaza o obuci za radno mjesto na koje je na dan nesreće bio raspoređen, a na video snimci se vidi da je tužitelj tokom radnog dana u više navrata napuštao radno mjesto na koje je bio raspoređen, tako se našao i za mašinom na kojoj je radio S. P. odnosno valjcima za kružno savijanje lima fi 18 mm na kojoj je prilikom spuštanja desnog valjka S. P. zatrebala pomoć jer istovremeno nije mogao namotavati foliju i raditi za komandnim pultom pa je zamolio tužitelja da mu pomogne. Tužitelj je prvo pokušao komandama na pultu pomoći S. P., ali nije znao to uraditi.

Zatim mu je isti dao rolne sa folijom koja se i dalje namotavala na valjke u pokretu ali zbog neznanja i neiskustva tužitelja, folija se namotala i nakužvala zbog čega je tužitelj pokušao da ispravi i posegnuo rukama prema valjcima. Odredbom čl. 79. Pravilnika o radu tuženog utvrđeno je da je poslodavac dužan dobrom organizacijom rada iz svoje djelatnosti osigurati i zaštitu zdravlja zaposlenika i da su

rukovodeći zaposlenici društva obavezni voditi brigu o svojim saradnicima - zaposlenima poznavajući njihovo zaduženje, nadzirati njihov rad i davanjem uputa olakšati obavljanje poslova te da navedeni uposlenik odgovara za posljedice izdanog naloga.

Članom 4. Pravilnika o zaštiti na radu tuženog propisano je da poslovi u društvu moraju biti tako organizirani, da svi uposleni uz normalnu pažnju mogu da rade bez opasnosti po svoj život i zdravlje.

Mora se konstatovati da je tužitelj samovoljno napustio radno mjesto na koje je bio raspoređen i na njemu se duži period nije nalazio, a da na njega neposredno pretpostavljeni ni na koji način nije reagovao zbog toga niti ga je opomenuo niti sankcionisao tako da je tužitelj neiskusni i bez znanja radio bez ikakve kontrole što između ostalog predstavlja jedan od razloga nastanka predmetne nezgode.

Čl. 73. Pravilnika o radu tuženog utvrđene su teške povrede radnog odnosa zbog kojih se otkazuje ugovor o radu i između ostalog je napuštanje radnog mjesta bez odobrenja neposrednog rukovodioca, a čl. 28. i 31. Pravilnika o zaštiti na radu tuženog propisano je da rukovodioci službi, poslovođe dužni i predradnici dužni su privremeno odstraniti svakog radnika sa radnog mjesta ukoliko isti ne provodi mjere zaštite na radu ili svojim radom i ponašanjem dovodi u pitanje svoju sigurnost i sigurnost ostalih zaposlenika, što je u slučaju tužitelja izostalo.

Vještačenjem je još utvrđeno da je tuženi odredbama čl. 119. Pravilnika o zaštiti na radu utvrdio da je radno mjesto pomoćni radnik (koje radno mjesto je obavljao tužitelj) radno mjesto sa posebnim uslovima rada te da je tuženi proveo odredbe čl. 29. Zakona o zaštiti na radu tj. da je radnika prije raspoređivanja na radno mjesto sa posebnim uslovima rada uputio na odgovarajući ljekarski pregled. S tim u vezi vještak daje mišljenje i utvrđuje da su sljedeći propusti tuženog mogli biti uzrokom povrede na radu koja se desila 02.11.2018. godine da tuženi nije obezbijedio niti jednu potrebnu mjeru zaštite na radu (blokade, signalne uređaje i sl.) propisanim Pravilnikom i mjerama i normativima zaštite na radu na oruđima za rad tuženi nije u vrijeme nesreće ostavio na mašini za kružno savijanje lima potrebna i jasno vidljiva uputstva, upozorenja zabrane i sl., tuženi je organizovao posao tako da na mašini na kružno savijanje lima radi jedan radnik a iz snimka sa nadzorne kamere se jasno vidi da jedan radnik ne može istovremeno namotavati foliju i upravljati komandnim pultom. Na snimci se vidi da je uposlenik na mašini tražio pomoć tužitelja zbog čega se zbog nesposobnosti i nestručnosti tužitelja desila predmetna nezgoda, tuženi nije preduzeo nikakve mjere protiv tužitelja zbog njegovog samovoljnog napuštanja radnog mjesta i rada na mašini za koju nije bio obučen i osposobljen, tuženi nije dovoljno obučio i osposobio tužitelja za samostalan rad niti ga je u potpunosti upoznao sa svim opasnostima koje mogu biti uzrokom povrede na radu.

Sud je nalaz i mišljenje vještaka zaštite na radu dostavio parničnim strankama uz poziv za glavnu raspravu koja je i održana 20.12.2023. godine (nastavak glavne rasprave od 30.08.2023. godine) te kako je postupak odnosno glavna rasprava nastavljena u fazi dokazivanja pristupilo se saslušanju vještaka Nasire Kurtović na okolnosti sačinjenog vještačenja iz oblasti zaštite na radu koja izjavi da ostaje kod svog pismenog nalaza i mišljenja od 25.11.2023. godine, te u tom saslušanju izjavi da tužitelj nije smio napustiti svoje radno mjesto bez naloga poslodavca. Do štete ne bi došlo da nije napustio svoje radno mjesto a nije imao koga ni pitati jer nije bilo nikoga, otišao je samoinicijativno. Radi se o mladoj osobi sa prvim radnim mjestom i prvim susretanjem radnog mjesta. Nije vidjela da je negdje upozoren, da ne smije dirati komande. Bio je na probnom radu i trebao je biti pod kontrolom.

U nastavku dokaznog postupka izvedeni su materijalni dokazi čitanjem isprava predloženih na pripremnom ročištu od strane parničnih stranaka kako slijedi: Dokazi tužitelja: medicinska dokumentacija, prijava o nesreći na poslu od 02.11.2018. godine, ugovor o probnom radu na određeno

vrijeme od 02.08.2018. godine, zapisnik o uviđaju br. 02/5-2-04-9-1-52/18 od 02.11.2018. godine (sa fotodokumentacijom), vještačenje alkohola u organizmu tužitelja, zapisnik o saslušanju svjedoka S. P. br. 02/5-2-04-9-4-251/18 od 06.11.2018. godine, snimak nadzornih kamera (na CD-u), potvrda o privremenom oduzimanju predmeta br. 02/5-2-04-9-6-16/18 od 07.11.2018. godine, uplatnica na iznos od 35.000,00 KM od 24.09.2019. godine, uplatnica na iznos od 35.383,64 KM od 17.07.2019. godine, ponuda Ottobock Adria d.o.o. od 19.12.2018. godine, ponuda –MPC br. 00248/21 od 14.04.2021. godine na iznos od 60.200,25 HRK, u protuvrijednosti 15.699,39 KM, račun br. 258/11/1 od 30.04.2021. godine na iznos od 60.200,25 HRK u protuvrijednosti 15.699,39 KM, ponuda maloprodaje br. 4558 od 25.04.2019. godine na iznos 797,12 KM, predračun br. 05-06/19 od 25.06.2019. godine na iznos od 1.848,60 KM, fiskalni račun od 12.05.2019. godine na iznos od 7,20 KM, fiskalni račun od 21.05.2019. godine na iznos od 76,30 KM, fiskalni račun od 24.05.2019. godine na iznos od 61,10 KM, fiskalni račun od 17.05.2019. godine na iznos od 14,00 KM, fiskalni račun od 17.05.2019. godine na iznos od 62,00 KM, fiskalni račun od 16.05.2019. godine na iznos od 96,00 KM, fiskalni račun od 22.05.2019. godine na iznos od 108,81 KM, fiskalni račun od 21.05.2019. godine na iznos od 18,50 KM, fiskalni račun od 17.05.2019. godine na iznos od 202,82 KM, fiskalni račun od 17.05.2019. godine na iznos od 17,40 KM, fiskalni račun od 17.05.2019. godine na iznos od 90,20 KM, fiskalni račun od 14.05.2019. godine na iznos od 131,10 KM, fiskalni račun od 03.05.2019. godine na iznos od 54,65 KM, fiskalni račun od 06.05.2019. godine na iznos od 45,00 KM, fiskalni račun od 10.05.2019. godine na iznos od 842,87 KM, fiskalni račun od 23.04.2019. godine na iznos od 70,10 KM, fiskalni račun od 12.05.2019. godine na iznos od 7,20 KM, fiskalni račun od 16.05.2019. godine na iznos od 278,30 KM, fiskalni račun od 30.04.2019. godine na iznos od 728,02 KM, fiskalni račun od 12.05.2019. godine na iznos od 7,20 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1100 od 19.02.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1105 od 19.02.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1108 od 12.03.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1036 od 12.03.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1087 od 15.03.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1010 od 15.03.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1090 od 23.05.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1111 od 16.04.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1132 od 23.04.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1127 od 06.05.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1114 od 06.05.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1104 od 13.05.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1083 od 13.05.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1087 od 01.06.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1111 od 10.07.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1006 od 28.06.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1111 od 28.06.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1030 od 16.07.2019. godine na iznos od 5,50 KM, fiskalni račun od 05.01.2019. godine 50,02 KM, fiskalni račun od 12.03.2019. godine 70,02 KM, fiskalni račun od 15.03.2019. godine 69,99 KM, fiskalni račun od 05.05.2019. godine 70,01 KM, fiskalni račun od 12.05.2019. godine 69,99 KM, fiskalni račun od 22.05.2019. godine 70,00 KM, čitanje nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke Topčić Selmir od 09.05.2023. godine, čitanje nalaza i miš. vještaka ekonomske struke Asima Agića od 19.06.2023. godine, čitanje nalaza i mišljenja vještaka građevinske struke Enise Pašalić od 11.06.2023. godine, čitanje nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke Saliha Terzića od 30.09.2022. godine. Dokazi tuženog: ugovor o probnom radu na određeno vrijeme br: 428/18 od 02.08.2018.godine, govor o radu na određeno radno vrijeme br: 456/20 od 02.06.2020.godine, zahtjev tužitelja za raskid Ugovora o radu od 09.09.2021. godine, rješenje o otkazu Ugovora br: 10-09-21 od 10.09.2021. godine, odjava osiguranja tužitelja sa danom 10.09.2021. godine, zapisnik o inspekcijskom nadzoru Ministarstva privrede SBK-inspektorat br: UP-1-07-34-07885/18 od 02.11.2018. godine, izjava o ozljedi na radu S. P. od 02.11.2018. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka S. P. pred Policijskom upravom Jajce br: 02/5-2-04-9-4-251/18 od 06.11.2018. godine, izjava o ozljedi na radu M. K. od 02.11.2018. godine, prijava o ozljedi na radu od 27.11.2018. godine (dokaz dostavljen uz tužbu), ljekarsko uvjerenje o

zdravstvenom stanju tužitelja br: 5362/18 od 30.07.2018. godine i uvjerenje o radnoj sposobnosti tužitelja, izvještaj o izvršenoj obuci i provjeri znanja zaposlenika iz oblasti zaštite na radu br: 253-ZNR/2018 od 15.10.2018. godine, izjava tužitelja o nošenju zaštitnih sredstava za rad od 02.08.2018. godine, zapisnik o upotrebnoj dozvoli br: 93/2018 za mašinu na kojoj je tužitelj povrijeđen od marta 2018. Godine, rješenje FZ PIO/MIO od 26.02.2020. godine, podaci o održanom humanitarnom koncertu za tužitelja u hotelu Turist Jajce 29.12.2018. godine, objava na facebooku A. I. od 14.02.2019. godine, objava facebook grupe : Srcem za stanovnike grada Jajca od 24.02.2019. godine, članak iz novina Akos.ba pod nazivom: „Pomozimo E. O. iz J.“ od 11.03.2019. godine, članak sa web stranice Radio Sarajevo.ba pod nazivom : „E. O., mladom golmanu koji je ostao bez ruke, potrebna naša pomoć“ od 11.03.2019. godine, šest Facebook objava E. H. akcija „20 kruna za čovjeka“, sa objavom da je skupljeno 97 627 švedskih kruna, facebook objava E. H. „Kruna za čovjeka“ , dvije objave facebook S. S. od 12.03.2019. godine, aukcija dresova u humanitarne svrhe od 11.04.2019.g.i 15.04.2019. godine, facebook objava „Pomoziba“ od 17.06.2019. godine, članak od 18.06.2019.g. sa web stranice Krupljani.ba „Mladom golmanu potrebno još 10.000,00 KM da kupi protezu, facebook objava Pomoziba od 20.09.2019. godine, članak sa web stranice Faktor.ba objava pod nazivom E. O. iz Jajca u KCUS-u ugrađena proteza ruke koja se pokreće mislima od 20.09.2019. godine, članak sa web stranice Klix.ba objava „E. O. iz J. prvi je pacijent u regionu kojem je ugrađena vještačka proteza ruke“ od 20.09.2019. godine, facebook objava pod nazivom umjetna ruka kojom E. O. upravlja mislim Ne sažalijevajte me ovo je moja ruka, njom ću i pisati od 29.09.2019. godine, spisak transakcijskih računa i telefonskih linija za prikupljanje novčanih sredstava radi pomoći za kupovinu proteze, saslušanje parničnih stranaka na sve okolnosti tužbe i odgovora na tužbu, policia Sarajevo osiguranja br: 111402043, mail prepiska od 01.08.2018. godine, ispis naloga za račun od strane Sarajevo osiguranja preko Sparkasse dana 06.04.2021. godine za isplatu 41.800,30 KM, CD snimak nezgode (od 48 minute do 51 minute), molba za dostavu podataka upućena Addiko banci 10.01.2022.g., sa potvrdom o primitku preporučene pošiljke, odgovor Addiko bank br. 06-021 A/22-310 od 12.01.2022. godine, prijedlog sudu da sud službenim putem od Addiko banke zatraži podatke o visini novčanih sredstava koje je E. O., sin E., JMBG ... iz J., prikupio na ime pomoći za nabavku proteze za ruku u periodu 2019.g. putem te banke na broj: ..., partija br. 2... i preko deviznog IBAN računa br: ..., SWIFT: ..., kao i da banka dostavi podatak da li postoje i drugi računi kod ove banke na kojima su prikupljana sredstva donacije za pomoć tužitelju E. O., podaci Udruge „Pomoziba“ Sarajevo br: 102-01/22 od 27.01.2022. godine, priznanica Intese SanPaolo banke od 04.07.2019.g. na ime doznake za liječenje za tužitelja na iznos od 30.000,00 KM, za oba vještaka tuženi predlaže da vještačenje donesu na temelju dokaza iz sudskog spisa, te po potrebi druge dokumentacije koja se nalazi kod tuženog za koju vještaci budu smatrali da im je potrebna, dopis Addikoo bank 06-021A/22-2389 od 11.03.2022. godine, čitanje police osiguranja Sarajevo Osiguranje d.d., Polica ... sa početkom i istekom 26.02.2018.-26.02.2019. godine, čitanje police osiguranja Sarajevo Osiguranje d.d., Polica ... sa početkom i istekom 26.02.2018.-26.02.2019. godine, čitanje nalaza i mišljenja vještaka mašinske struke Šahbazović Mirsada od 27.06.2022. godine, čitanje nalaza i mišljenja vještaka zaštite na radu Ahmeta Divoš od 05.08.2022. godine.

U završnom izlaganju punomoćnik tužitelja izjavi da smatra da je dokazao osnov i visinu konačno opredjeljenog tužbenog zahtjeva te navede da je tužitelj u vrijeme nastanka štetnog događaja imao 18 godina a rad kod tuženog mu je bio prvo radno iskustvo a zaključio je ugovor o probnom radu na period od 3 mjeseca a koji istek ugovora je bio na dan povrede, te da je u momentu povrede na radu radio poslove iz tačke I Ugovora o probneom radu (pomaže bravarima, variocima, skaldištarima i sl. u obavljanju psolova) te ga je i tog dana zvao S. P. da mu pomogne što se vidi i na video snimcima dakle po instrukciji starijeg kolege i u prisustvu drugih kolega a time mu je predata folija i data naredba da drži foliju a potom radi sprečavanja uvijanja folije u pokušaju da ispravi foliju, tužitelj strada.

Vještak zaštite na radu je opisao propuste tuženog u pogledu mjera provođenja zaštite na radu a vještak mašinske struke je naveo i nedostatke u radnom nalogu kako bi radnici u potpunosti bili informisani o aktivnostima o radovima koje trebaju obaviti, nejasan je datum otvaranja i zatvaranja radnog naloga niti ko ga je otvorio i zatvorio. Iz nalaza i mišljenja vještaka zaštite na radu evidentno je da tužitelj nije bio obučan za rad niti na jednoj mašini dakle, tužitelj je postupio po pozivu da asistira i radi na mašini (za kružno savijanje lima do 18 mm) te se tužitelj poziva na odredbe čl. 93. Zakona o radu F BiH kojim je propisano da ako zaposlenik pretrpi štetu na radu ili u vezi sa radom, poslodavac je dužan zaposleniku naknaditi štetu po općim propisima obligacionog prava, te se poziva i na odredbe čl. 153., 173. i 174. Zakonom o obligacionim odnosima dokazavši da je povreda tužitelja nastala u vezi sa opasnom stvari. Tužitelj predlaže i da se odbije prigovor tuženog da se u iznos naknade i štete ima uračunati iznos osigurane sume koju je tužitelj naplatio po polici kolektivnog osiguranja neosnovan po čl. 948. ZOO-a koja odredba propisuje da je kumulacija osigurane sume i iznosa naknade štete zabranjena samo da je osiguranje od posljedica nesretnog slučaja zaključeno kao osiguranje od odgovornosti.

Tužitelj se poziva i na sudsku praksu Ustavnog i Vrhovnog suda i uporednog zakonodavstva te predlaže i da se odbije prigovor tuženog u pogledu materijalnih troškova nabavke proteze obzirom da je novac za nabavku iste jednim dijelom prikupljen i u humanitarnim akcijama građana Jajca obzirom da niti jedna donacija i pomoć nije učinjena u svrhu naknade štete u ime tuženog te tužitelj potražuje tužbeni zahtjev materijane i nematerijalne štete kao u izreci ove presude u opredijeljenom tužbenom zahtjevu koji je u odnosu na naknadu a koje bi tužitelju pripala prema Orijentacionim kriterijima Vrhovnog suda F BiH te kao razloge navodi dob tužitelja, prvo zaposlenje, da je bio prvak u boksu i nogomentni golman, da je izgubio desnu-dominantnu ruku, te da je morao osnovne i radne potrebe učiti, raditi lijevom rukom (jesti, piti...) da će cijeli život mijenjati proteze i trpjeti posljedice njihovih kvarova te predlaže da sud donese presudu kao u izreci.

U završnom izlaganju punomoćnik tuženog izjavi da je na nesporan način dokazao činjenicu da je sa osiguravajućim društvom „Sarajevo osiguranje“ dana 26.02.2018. godine zaključio dvije police osiguranja, i to jedna polica broj: ... temeljem koje je osigurana odgovornost preduzeća za štete pričinjene trećim osobama, te drugu policu broj: 111402043 za osiguranike za zaposlenike tuženog i to za smrt usljed bolesti u iznosu od 5.000,00 KM, za smrt od nezgode u iznosu od 25.000,00 KM, te za trajni invaliditet u iznosu od 45.000,00 KM. Vrhovni sud je jasnog stava da nije dopuštena kumulacija zahtjeva kada je osiguranje od posljedica nesretnog slučaja ugovoreno kao osiguranje od odgovornosti za štetu što je izrečeno u odluci 128 0 P 009839 22 Rev 2 od 21.02.2023. godine te bi se u konkretnom slučaju trebale primijeniti odredbe čl. 948. st. 3 ZOO-a, te bi usvajanjem tužbenog zahtjeva došlo do sticanja bez osnova u korist tužitelja jer je navedenu štetu po obe police osiguranja tužitelj trebao naplatiti od navedenog osiguranja što tuženom nije poznato.

Tuženi ne spori da se dana 02.11.2018. godine desila povreda na radu u kojoj je povrijeđen tužitelj ali tuženi je dokazao da nije odgovoran za nastalu nezgodu te da se u smislu čl. 177. st. 2. ZOO-a oslobađa od odgovornosti jer je dokazao da je šteta nastala isključivo radnjom oštećenika što je dokazano u dokaznom postupku, a posebno se referira na nalaz i mišljenje vještaka mašinske struke Mirsada Šahbazovića da je tužitelj nestručnim, nesavjesnim i nepotrebnim radom došao u kontakt sa radnim organima mašine, da isti nije imenovan niti jednim dokumentom od strane poslodavca da može obavljati navedene radnje na mašini, a njegove su obaveze propisane Ugovorom o radu, te navodi da je prošao i obuku zaštite na radu te na kraju predlaže da se tužba i tužbeni zahtjev u cjelosti odbije kao neosnovan.

S obzirom na sve iznesene činjenice i izvedene dokaze u dokaznom postupku cijeneći svaki od izvedenih dokaza zasebno i dovodeći ih u međusobnu vezu u skladu sa čl. 8. i 123. ZPP-a, sud je odlučio kao u izreci presude i usvojio tužbeni zahtjev tužitelja na način kako je to po visini određeno i izreci presude.

Nesporno je među parničnim strankama da se dana 02.11.2018. godine u krugu privrednog društva – hali tuženog dogodila nezgoda na radu u kojoj je tužitelj kao zaposlenik tuženog zadobio povrede desne ruke i kao posljedica te povrede je podlaktična amputacija desne ruke tužitelja.

Sporna je među parničnim strankama odgovornost za štetu, tj. da li je navedena povreda na radu nastala nesavjesnim i neodgovornim ponašanjem tužitelja ili za nastalu štetu odgovara tuženi kao lice koje se bavi opasnom djelatnosti.

Tuženi je također tokom ovog postupka učinio spornim tužbeni zahtjev tužitelja ističući prigovor eventualnog kumuliranja nakande i osigurane svote po čl. 948. Zakona o obligacionim odnosima F BiH (Sl. List R BiH 2/92, 13/93 i 13/94) u dalje tekstu i ZOO ističući da je tužitelj navedenu štetu naplatio od osiguravajućeg društva Sarajevo osiguranje te da bi naplatom ove štete došlo do sticanja bez osnova u korist tužitelja.

U pravcu potvrđivanja odgovornosti za nastalu štetu parnične stranke su izvele niz materijalnih dokaza, te je sud uvidom u pročitani Nalaz i mišljenje vještaka zaštite na radu Nasire Kurtović od 25.11.2023. godine na okolnosti da tuženi nije imao propusta koji bi mogli biti uzrokom povrede na radu koju je pretrpio tužitelj dana 02.11.2018. godine, vještak je utvrdio naprotiv da je tuženi imao propuste u radu koje se ogledaju u činjenici da tuženi tužitelju na radnom mjestu na kojem je bio raspoređen pomoćni radnik koje je Pravilnikom – zaštiti na radu preduzeća Metacomm utvrđeno kao radno mjesto sa posebnim uslovima rada, tuženi nije obezbjedio nijednu potrebnu mjeru zaštite na radu (blokade, signalne uređaje i sl.) propisan Pravilnikom o mjerama i normativima zaštite na radu čl. 68-71 (Sl. Novine SFRJ 18/91), nije u skladu sa čl. 3. St. 2, čl. 7. St. 1. Opšteg pravilnika o higijenskim i tehničkim zaštitnim mjerama pri radu (Sl. List FNRJ 16/47, 18/47, 36/50) u vrijeme nesreće na mašini za kružno savijanje valjaka lima postavio potrebna i jasno vidljiva uputstva, upozorenja i zabrane i sl., tuženi je organizovao posao tako da na mašini za kružno savijanje lima radi jedan radnik, a na video snimci sa nadzorne kamere se jasno vidi da jedan radnik ne može istovremeno namotati foliju i upravljati komandnim pultom. Na snimci se vidi što je sud također pogledao na glavnoj raspravi uvidom u snimak sa nadzorne kamere, da je uposlenik na mašini tražio pomoć tužitelja nakon čega se zbog neosposobljenosti i nestručnosti tužitelja desila predmetna nezgoda. Na kraju tuženi nije preduzeo nikakve mjere protiv tužitelja zbog njegovog samovoljnog napuštanja radnog mjesta i rada na mašini za koju nije bio obučen i osposobljen, a tuženi ga nije dovoljno obučio i osposobio za samostalan rad niti ga je u potpunosti upozorio i upoznao sa svim opasnostima koje mogu biti uzrokom povreda na radu.

Navedeno vještačenje je apsolutno u skladu urađeno sa Ugovorom o probnom radu na određeno vrijeme od 02.08.2018. godine zaključenom između parničnih stranaka iz čega se vidi na kojem je mjestu bio zaposlen tužitelj (pomoćni radnik), što je također izvedeno kao dokaz na gl. raspravi koji su na radu zadaci bili u skladu sa izjavom svjedoka S. P. prema zapisniku o saslušanju istog PU Jajce 06.11.2018. godine koji ga je pozvao za pomoć na mašini valjci za kružno savijanje lima gdje se i desila nezgoda, te je E. O. nakon pomaganja kolegi S. P. ostao kod mašine i na svoju inicijativu pokušao da zategne foliju na valjcima kada ga je folija povukla prema valjcima a on je uspio izvući lijevu ruku, desna je počela da ulazi u valjke, a S. P. je odbacio foliju koju je držao te prišao komandama i istim pomjerio smjer kretanja, nakon čega je E. O. oslobodio ruku od valjaka.

Navedeno mišljenje vještak zaštite na radu je uradio i u skladu sa nalazom Inspekcije rada i u skladu sa ranije rađenim vještačenjem po vještaku zaštite na radu Ahmeta Divoša na iste okolnosti od 05.08.2022. godine koji je također utvrdio da tužitelj nije bio dovoljno obučen o opasnostima prisutnim u proizvodnom pogonu zbog čega nije bio svjestan rizika od zahvatanja ruke valjcima koji se relativno sporo kreću, na mašini na kojoj se desila nezgoda nisu bila postavljena odgovarajuća upozorenja ili uputstva propisana općima aktima tuženog, te ukoliko tužitelj nije poštovao radnu disciplinu odnosno radni proces poslodavca nije sprovodio propisane mjere zaštite na radu ili je svojim radom i ponašanjem dovodio u pitanje svoju sigurnost i sigurnost ostalih zaposlenika poslodavac je morao preuzeti mjere kojima će spriječiti da ne dođe do neželjenih posljedica.

U tom pravcu Sud je prihvatio i konstataciju u nalazu i mišljenju vještaka mašinske struke od 27.06.2022. godine kojem je bio zadatak uzrok nezgode od 02.11.2018. godine da je tužitelj nestručnim, nesavjesnim pristupom mašini došao u zahvat sa radnim organima mašine na taj način prouzrokovao povredu desne ruke, međutim uvažavajući činjenicu da tuženi kao poslodavac nije preduzeo mjere kojima će spriječiti da ne dođe do neželjenih posljedica sud je zaključio da tuženi kao privredno društvo koje se bavi opasnom djelatnosti je isključivo odgovoran za štetu.

Pored navedenog vještak mašinske struke je ocijenio i propuste tuženog koje imaju indirektan učinak na navedenu nezgodu, a to je da navedena mašina nema upotrebnu dozvolu te nedostatke u radnom nalogu, tako da se navedeni propusti ne mogu pripisati tužitelju u pravcu utvrđivanja njegove odgovornosti.

Članom 174. ZOO-a propisano je da za štetu od opasne stvari odgovara njen imalac, a za štetu od opasne djelatnosti odgovara lice koje se njom bavi, dok je čl. 173. istog Zakona propisano da šteta nastala u vezi sa opasnom stvari odnosno opasnim djelatnošću smatra se da potiče od te stvari, odnosno djelatnosti, izuzev ako se dokaže da one nisu bile uzrok štete.

S obzirom da se povreda dogodila prilikom rada na licu mašini za kružno savijanje lima te da ista predstavlja opasnu stvar, a sam rad na takvoj mašini predstavlja opasnu djelatnost to tuženi odgovornosti uvažavajući i opšta načela i osnov odgovornosti te uvažavajući i opšta načela iz čl. 154. ZOO-a prema kojem ko drugome prouzrokuje štetu dužan je naknaditi je, ukoliko ne dokaže. da je šteta nastala bez njegove krivice.

Sud zaključuje da u konkretnom slučaju nisu provedene ni poštovane mjere zaštite na radu kojim bi se osigurao siguran rad po život i zdravlje radnika, a sve u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu, a odredbama čl. 93. Zakona o radu F BiH propisano je da ako zaposlenik pretrpi štetu na radu ili u vezi sa radom poslodavac ju je dužan nadoknaditi po općim propisima obligacionog prava.

Ostale izvedene dokaze u pravcu utvrđivanja okolnosti nastanka povrede tužitelja od 02.11.2018. godine uključujući i saslušanje svjedoka N. K. i M. K. sud nije uzeo za relevantne obzirom da su isti u svojim iskazima datim na glavnoj raspravi kod ovog suda od 12.10.2023. godine potvrdili da isti nisu bili prisutni u vrijeme nastanka štetnog događaja na licu mjesta odnosno, svjedok N. K. nije bio na svom radnom mjestu na mašini za kružno savijanje lima, nego je po njegovom pozivu na tom mjestu bio radnik S. P. koji je i pozvao tužitelja da mu pomogne što je sud utvrdio i uvidom u pročitani iskaz tužitelja dat na glavnoj raspravi, a i u pročitani izjavu radnika S. P. koja izjava je data 06.11.2018. godine PU Jajce. Svjedok M. K. potvrdi da tužitelj nije ni bio na mašini na kojoj je trebao da bude a potvrdi i da taj dan nije bilo poslovođe kojem je bio praznik, a nije se znao izjasniti ko je E. O. dao nalog, te je sud zaključio da su navedeni iskazi svjedoka M. K. i N. K. u suprotnosti sa izvedenim materijalnim dokazima, te je sud zaključio da je tuženi kao poslodavac odgovoran za nastalu štetu te da nema mjesta od oslobađanja od odgovornosti po principu iz čl. 177. st. 2 ZOO-a obzirom da je za sve navedene propuste odgovoran tuženi kao poslodavac tužitelja koji se bavi

opasnom djelatnošću, te sud cijeni navedeno u pravcu utvrđivanja osnovanosti tužbe i tužbenog zahtjeva.

Što se tiče visine tužbenog zahtjeva koji je upravljen na dokazivanje nematerijalne štete sud je u potpunosti prihvatio vještačenja medicinske struke dr. Saliha Terzića neuropsihijatra i dr. Selmira Topčića vještaka ortopeda kao i njihov iskaz dat na glavnoj raspravi te ocijenio prisutnost trajnog gubitka radne sposobnosti od 50% kako je to obrazložio vještak medicinske struke ortoped zbog amputacije dominantne podlaktice i umanjene pokretljivosti lakatnog zgloba u srednjem stepenu, te će tužitelj u toj mjeri morati trajno ulagati pojačanje napora u svakodnevnom životu i trpjeti će trajnu primjerenu duševnu bol.

U tom pogledu navode nematerijalne štete tužitelj opredjeljuje tužbeni zahtjev na iznos od 60.000 KM u vidu duševnih bolova zbog umanjena životne aktivnosti na ime 55% umanjena životne aktivnosti kao pravične novčane naknade vida nematerijalne štete, te obrazlaže da je postavljeni tužbeni zahtjev po ovom osnovu za 55% veći u odnosu na naknadu koja bi tužitelju pripadala prema orjentacionim kriterijima Vrhovnog Suda F BiH, a kao razloge navodi da je tužitelj u vrijeme štetnog događaja imao 18 godina, da je prvi put u životu bio zaposlen, da je prije nastanka štetnog događaja bio prvak BiH u boksu i golman u fudbalskim klubovima u Jajcu, da je isti izgubio desnu - dominantnu ruku, da će morati naučiti jesti, piti, presvlačiti se i zadovoljavati osnovne životne potrebe lijevom rukom...te ovaj sud u potpunosti prihvata nalaz i mišljenje vještaka ortopeda koji je ocijenio prisutnost trajnog gubitka radne sposobnosti od 50% (ne 55% kako to navodi tužitelj), te je prema principu sabiranja postotaka kod višestrukih posljedica na jednom organu, organ. sistemu ili ekstremitetu sračunao (amputacija desne podlaktice na 45%, i umanjuje pokretljivost lakatnog zgloba u srednjem stepenu 10%) $1/1+1/2$ dakle $45+10/2$ iznosi realno 50%. No bez obzira na to Sud napominje da je prema Orjentacionim kriterijima i iznosima za utvrđivanje visine pravične novčane naknade nematerijalne štete donesena od strane Vrhovnog Suda F BiH 27.01.2016. godine po ovom osnovu tužitelju pripada do 50% 6.000 KM za svakih 10%, dakle ukupno 30.000,00 KM, međutim uvažavajući činjenicu protoka vremena od donošenja Orjentacionih kretanja te činjenicu koja opće poznata da je došlo do povećanja rasta cijene i inflacije, a uvažavajući prednje argumente tužitelja koji opravdavaju dosuđivanje veće naknade (dobi tužitelja, prvog zaposlenja...) parnični sud prihvata da je po ovom osnovu nastala nematerijalna šteta u potraživanom iznosu od 60.000 KM pogotovo što je Vrhovni sud zauzeo stav da orjentacioni kriteriji nisu matematička formula koja pukim automatizmom služi za utvrđivanje i izračunanje pravične naknade jer odlučivanje o iznosu nematerijalne štete jeste suđenje u kojem se primjenjuje pravni standard pravičnosti pri odmjeravanju novčane naknade, te tužitelju pripada navedeni iznos nematerijalne štete i po čl. 200. ZOO-a.

Međutim vezano za navedeno, Sud odlučuje a što je i sam tužitelj potvrdio u svom iskazu datom na glavnoj raspravi da je od strane osiguravajućeg društva Sarajevo osiguranje dana 06.04.2021. godine prema ispisu naloga od strane Sarajevo osiguranja d.d. preko Sparkasse banke isplaćen iznos od 41.800,30 KM, koji dokaz je također izveden na glavnoj raspravi, te uvažavajući dokazom činjenicu da je tuženi imao zaključene dvije police osiguranja i to osiguranje od odgovornosti i djelatnosti, te osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja u vršenju i izvan vršenja redovne djelatnosti, sud je uvažavajući prigovor tuženog od navedenog iznosa dosuđene nematerijalne štete po ovom osnovu odbio isplaćeni iznos od osiguranja (60.000 KM - 41.800,30 KM), te mu u tom pravcu na ime naknade nematerijalne štete dosuđuje iznos od 18.199,70 KM.

Naime, čl. 948. ZOO-a kumuliranje naknade i osigurane svote u osiguranju lica i osiguravač koji je isplatio osiguranu svotu ne može imati ni po kom osnovu pravo na naknadu trećeg lica odgovornog za zastupanje osiguranog slučaja. Pravo na naknadu od trećeg lica odgovornog za zastupanje osiguranog slučaja pripada osiguranom, odnosno korisniku, nezavisno od njegovog prava

na osiguranu svotu. Odredbe prethodnih stavova ne odnose se na slučaj kad he osiguranje od posljedica nesretnog slučaja ugovoreno to osiguranje od odgovornosti.

Nadalje, sud je na ime naknade za pretrpljeni fizički bol 7 dana jakog intenziteta, 30 bola srednjeg intenziteta, 90 dana bola slabog intenziteta, sud je prihvatio nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke ortopeda, te u skladu sa čl. 200. ZOO-a i Orjentacionim kriterijima i iznosima za utvrđivanje visine pravične naknade nematerijalne štete donesen je tužbeni zahtjev nematerijalne štete po ovom osnovu od 2.590 KM sud je isti dosudio u cjelosti i to za 7 dana jakih bolova po 70 KM, 30 dana srednjih bolova po 40,00 KM, te 90 dana slabih bolova po 10,00 KM dakle ukupno 2.590 KM (70,00 KM x 7; 40,00 KM x 30 i 10,00 KM x 90).

Što se tiče tužbenog zahtjeva na ime naknade nematerijalne štete za pretrpljeni strah sud se rukovodio prilikom odlučivanja o visini navedene nematerijalne štete nalazom i mišljenjem vještaka medicinske struke - neuropsihijatra koji je procijenio isti na 3 dana straha veoma jakog intenziteta, 7 dana jakog intenziteta, 21 dana srednjeg intenziteta, te 120 dana slabog intenziteta te uvažavajući postavljeni tužbeni zahtjev te primijeniti Orjentacione kriterije Vrhovnog Suda F BiH i iznose za utvrđivanje visine parnične naknade nematerijalne štete u ovom pravcu, sud je odlučio o istom kao što je za strah veoma jakog intenziteta tužitelju dosudio za svaki dan 70 KM (70 x 3 dana = 210 KM), jakog intenziteta 60 KM (60 KM x 7 dana = 420 KM), srednjeg intenziteta 30 KM (30 KM x 21 dan = 630 KM), te slabog intenziteta 5 KM (5 KM x 120 dana = 600,00 KM) što ukupno iznosi 1.860,00 KM.

Što se tiče tužbenog zahtjeva na ime naknade nematerijalne štete za pretrpljeni estetski deficit – naruženost sud se rukovodio nalazom i mišljenjem vještaka ortopeda da je kod tužitelja prisutan jako naruženje koje kod trećih lica može izazvati osjećaj gađenja i sažaljenja te uvažavajući postavljeni tužbeni zahtjev, a primijenjeni Orjenatacioni kriteriji Vrhovnog Suda F BiH u pogledu duševnih bolova zbog naruženosti, sud je tužitelju dosudio 10.000 KM na ime naknade nematerijalne štete duševnih bolova zbog naruženosti, i to sve vidove naknade nematerijalne štete počev od dana podnošenja tužbe pa sve do isplate.

U pogledu postavljenog tužbenog zahtjeva materijalne štete u vidu troškova liječenja i to nabavke proteze od 70.383,64 KM i 15.699,39 KM, sud je uvidom u uplatnice tužitelja od 17.07.2019. godine na iznos od 35.383,64 KM Addiko bank, te uplatnicu od 24.09.2019. godine na iznos od 35.000 KM Addiko bank utvrdio da je tužitelj uplatio navedeni iznos firmi Ottobock Adria d.o.o. koji iznos odgovara ponudi navedene firme tužitelju od 19.12.2018. godine što je sud utvrdio uvidom u navedenu ponudu, te je sud utvrdio da je navedeni tužbeni zahtjev za nabavku prve proteze OBA-BEBIONIC osnovan u iznosu 70.383,64 KM, te uvidom u račun broj: 258/11 od 30.04.2021. godine iznos od firme Ottbock Adria d.o.o. na iznos od 60.200,25 HRK u protivrijednosti 15.699,39 km sud je utvrdio da je tužitelj nabavio od navedene firme i mijo elektronsku senzorsku šaku Speed te utvrdio da je tužbeni zahtjev po ovom vidu materijalne štete osnovan jer kako je kazao i vještak ortoped saslušan na glavnoj raspravi 30.08.2023. godine dr. Selmir Topčić tužitelj mora da koristi dvije proteze. On ima električnu protezu koja ima samo jednu vrstu pokreta prilikom rada, a to je pokret hvatanja i tu protezu može da koristi duže vrijeme. Ta proteza ne opterećuje njegovu ruku maksimalno. Što se tiče bionične proteze kojom on može da vrši skoro sve pokrete prstiju koji kojim mi možemo da radimo, tu protezu on može da koristi prilikom rada u kući kada koristi kompjuter, prilikom hranjenja, te je mišljenja da mu obje proteze u mnogome olakšavaju život.

Dakle, Sud je usvojio tužbeni zahtjev u pogledu naknade materijalne štete troškova liječenja i to naknade proteza, a prigovor tuženog da tužitelj nije pretrpio materijalnu štetu u vidu troškova nabavke proteza s obzirom da je novac potreban za nabavku proteza dijelom skupljen od građana Jajca i humanitarnih aktivnosti, sud je odbio kao neosnovan s obzirom da niti jedan donacija i pomoć nije

učinjena u svrhu naknade štete u ime tuženog a iz navedenih uplatnica razvidno je da je tužitelj uplatio u dva navrata 70.383,64 KM privr. društva Ottobock Adria d.o.o novčani iznos za nabavku proteza.

Što se tiče tužbenog zahtjeva za naknadu materijalne štete u vidu troškova prijevoza radi liječenja, sud je uvidom u fiskalne račune (račun za korištenje auto ceste br. 1100 od 19.02.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1105 od 19.02.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1108 od 12.03.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1036 od 12.03.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1087 od 15.03.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1010 od 15.03.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1090 od 23.05.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1111 od 16.04.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1132 od 23.04.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1127 od 06.05.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1114 od 06.05.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1104 od 13.05.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1083 od 13.05.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1087 od 01.06.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1111 od 10.07.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1006 od 28.06.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1111 od 28.06.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1030 od 16.07.2019. godine na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1183 na iznos od 5,50 KM, račun za korištenje auto ceste br. 1088 na iznos od 5,50 KM, fiskalni račun od 05.01.2019. godine 50,02 KM, fiskalni račun od 12.03.2019. godine 70,02 KM, fiskalni račun od 15.03.2019. godine 69,99 KM, fiskalni račun od 05.05.2019. godine 70,01 KM, fiskalni račun od 12.05.2019. godine 69,99 KM, fiskalni račun od 22.05.2019. godine 70,00 KM), utvrdio je da po ovom osnovu tužitelju učinio štetu u iznosu od 510,00 KM te mu u skladu sa postavljenim tužbenim zahtjevom isti i usvojio uvidom u fiskalne račune JP Autoceste F BIH i fiskalne račune sa benzinske pumpe, što odgovara vremenu kretanja prema Sarajevu i traženom iznosu iz tužbenog zahtjeva.

U pogledu naknade materijalne štete u vidu troškova prilagođavanja i adaptacije kuće tužitelja, sud je u skladu sa opredjeljenim tužbenim zahtjevom i uvidom u nalaz i mišljenje vještaka građevinske struke Enise Pašalić, koji je isti sačinila nakon obavljenog uviđaja na licu mjesta utvrdila da su uložena sredstva u kuću tužitelja 7.582,86 KM radi adaptacije stambenog objekta sukladno potrebama osoba sa smanjenim tjelesnim sposobnostima, koji nalaz i mišljenje je sud uzeo kao objektivno jer je bez obzira na opaske tuženog u razlikama početno potraživanog iznosa, i iznosa navedenog u nalazu i mišljenju vještačenja vještakinja izjavila da se rukovodila cijenama na tržištu u vrijeme sačinjavanja vještačenja sa uključnim materijalom, radom, PDV-om i dr. a sve na osnovu pregleda na licu mjesta i pokazanih radnji koje su izvršene.

Na kraju u pogledu naknade materijalne štete u vidu potrebe za tuđom njegom i pomoći medicinski nekvalifikovane osobe, sud je u skladu sa opredjeljenim tužbenim zahtjevom te nalazom i mišljenjem vještaka neuropsihijatra da je tužitelju tuđa pomoć bila potrebna u trajanju od 6 sati 21 dan, te po dva sata naredna 3 mjeseca doveo u vezu sa nalazom u nalaz i mišljenje vještaka ekonomske struke Asima Agića koji je izračunao visinu cijene angažovanja medicinski nekvalifikovane osobe za navedeni period tj. 306 sati tuđe njege bi iznosilo 1.912,50 KM koliko je tužitelj i tražio opredjeljenim tužbenim zahtjevom te mu je sud navedeni iznos dosudio u cjelosti.

S obzirom na sve izrečeno, sud je odlučio kao u izreci presude, a izvedene dokaze koji nisu eksplicitno navedeni sud nije uzeo relevantne za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari, te ih sud neće posebno obrazlagati.

Odluku o troškovima Sud je donio na temelju čl. 386. i 387. ZPP-a imajući u vidu uspjeh stranaka u parnici, vodeći računa o nužnim troškovima potrebnim za vođenje ovog parničnog postupka, te je sud obavezao tuženog na plaćanje troškova parničnog postupka u ukupnom iznosu od 6.522,06 KM.

Sud je prilikom odmjeravanja troškova parničnog postupka se osim navedenog rukovodio Panelom za ujednačavanje sudske prakse te uvažavajući činjenicu da je tužbeni zahtjev tužitelja kvantitativnog karaktera, te je isti postavljen u tužbi na ukupan iznos od 178.059,00 KM, imajući u vidu da je ovom odlukom tužitelju po svim vidovima naknade štete dosuđen iznos od 128.738,09 KM evidentno je da je tužitelj kojeg je tokom cijelog postupka zastupao kvalificirani punomoćnik uspio u fazi tužbe (sve do opredjeljenja tužbenog zahtjeva na glavnoj raspravi od 20.12.2023. godine) sa 72,30% , a tuženi kojeg je također tokom cijelog postupka zastupao kvalificirani punomoćnik uspio sa odgovorom na tužbu (sve do opredjeljenja tužbenog zahtjeva na glavnoj raspravi od 20.12.2023. godine) sa 27,70%, pa kad se ta dva zahtjeva prebiju, uspjeh tužitelja je 44,6% (sve do konačnog opredjeljenja tužbenog zahtjeva) u toj fazi postupka mu na ime naknade i naknade shodno Tarifi o nagradama i naknadi za rad advokata u F BiH (dalje: AT) te iskazanoj vrijednosti spora za učinjene radnje prema priloženom troškovniku od 20.12.2023.godine pripadaju sljedeći troškovi:

- sastav tužbe po čl. 12. i 13. st. 1 tačke a AT te čl. 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o advokaturi F BiH 44,6% od prosječne mjesečne plaće isplaćene u F BiH (1022 KM) 455,81 KM uvećano za PDV=533,29 KM,
- nagrade za zastupanje na pripremnom ročištu 03.03.2022. godine po čl. 12. i 13. st. 1 tačka b AT te čl. 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o advokaturi F BiH 44,6% od prosječne mjesečne plaće isplaćene u F BiH (1095 KM) za mart 2022. godine 488,37 KM uvećanu za PDV= 571,39 KM, naknade za odsustvo iz kancelarije po čl. 26. st. 5 AT max. 8 sati 44,6% od 480 KM=214,08 KM uvećano sa PDV=250,47 KM, troškova prijevoza vlastitim automobilom na relaciji Sarajevo-Jajce-Sarajevo 35% od prosječne cijene benzina u martu 2022. godine 2,78 KM/100 x 35% x 288 km= 280,22 KM, tužitelj tražio 260,06 KM te mu sud po čl. 2 ZPP-a st. 1. dosuđuje 44,06 % od navedenog iznosa tj. 115,98 KM na ime troškova prijevoza, te troškova dnevnice po čl. 31. st. 4 AT 44,6% od 60 KM tj. 26,76 KM,
- nagrade za zastupanje na uviđaju na licu mjesta 27.05.2022. godine po čl. 12. i 13. st. 4 tačka a te čl. 1. Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o advokaturi F BiH 44,6% od prosječne mjesečne plaće isplaćene u maju 2022. godine (1110 KM) 371,29 KM + pdv = 434,41 KM, naknadu za odsustvo iz kancelarije po čl. 26. st. 5 AT max. 8 sati 44,6% od 480 KM = 214,08 KM uvećano za PDV = 250,47 KM, troškova prijevoza vlastitim automobilom na relaciji Sarajevo-Jajce-Sarajevo 35% od prosječne cijene benzina u maju 2022. godine 2,95 KM/100 x 35% x 288 km = 132,62 KM (44,60% od ukupnog troška prijevoza), te troškova dnevnice po čl. 31. st. 4 AT 44,6% od 60 KM tj. 26,76 KM,
- nagrade za zastupanje na nastavku uviđaja 30.06.2022. godine po čl. 12. i 13. st. 4 i 5 tačka a te čl. 1 Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o advokaturi F BiH 44,6% od prosječne mjesečne plaće isplaćene u junu 2022. godine (1115 KM) 186,48 KM + PDV = 218,18 KM, naknade za odsustvo iz kancelarije po čl. 26. st. 5 AT max. 8 sati 44,6% od 480 KM = 214,08 KM uvećano za PDV = 250,47 KM, troškova prijevoza vlastitim automobilom na relaciji Sarajevo-Jajce-Sarajevo 35% od prosječne cijene benzina u junu 2022. godine 3,25 KM/100 x 35% x 288 km = 146,10 KM (44,60% od ukupnog troška prijevoza), te troškova dnevnice po čl. 31. st. 4 AT 44,6 % od 60 KM tj. 26,76 KM,
- nagrade za zastupanje na glavnoj raspravi od 30.08.2023. godine po čl. 12. i 13. AT te čl. 1 Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o advokaturi F BiH 44,6% od prosječne mjesečne plaće isplaćene u avgustu 2023. godine (1281 KM) 571,32 KM + PDV = 668,44 KM, naknade za odsustvo iz kancelarije po čl. 26. st. 5 AT max. 8 sati 44,6% od 480 KM = 214,08 KM uvećano za PDV = 250,47 KM, troškova prijevoza vlastitim automobilom na relaciji

- Sarajevo-Jajce-Sarajevo 35% od prosječne cijene benzina u avgustu 2023. godine $2,56 \text{ KM}/100 \times 35\% \times 288 \text{ km} = 105,08 \text{ KM}$ (44,60% od ukupnog troška prijevoza), te troškove dnevnice po čl. 31. st. 1 4 AT 44,6% od 60 KM tj. 26,76 KM, (44,6% od ukupnog troška),
- nagrada za zastupanje na nastavku glavne rasprave 12.10.2023. godine po čl. 12. i 13. st. 5 tačka a te čl. 1 Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o advokaturi F BiH 44,6% od prosječne mjesečne plaće isplaćene u oktobru 2023. godine (1285 KM) $286,55 \text{ KM} + \text{PDV} = 335,26 \text{ KM}$ troškova prijevoza vlastitim automobilom na relaciji Sarajevo-Jajce-Sarajevo 35% od prosječne cijene benzina u oktobru 2023. godine $2,72 \text{ KM}/100 \times 35\% \times 288 \text{ km} = 122,27 \text{ KM}$ (44,6% od ukupnog troška prijevoza) te troškova dnevnice po čl. 31. st. 4. AT 44,6% od 60 KM tj. 26,76 KM,
 - nagrade za zastupanje na nastavku glavne rasprave od 20.12.2023. godine po čl. 12. i 13. st. 5 te je punomoćnik tužitelja u toj fazi opredijelio tužbeni zahtjev na ukupno 170.538,39 KM po svim vidovima štete te prebijanjem uspjeha tužbe i odgovora na tužbu uspjeh tužitelja je 50,96% pa mu po tom osnovu pripada nagrada za zastupanje na nastavku glavne rasprave 50,96% od prosječne mjesečne plaće isplaćene u decembru 2023. godine (1296 KM) $330,22 \text{ KM} + \text{PDV} = 386,35 \text{ KM}$, troškova prijevoza vlastitim automobilom na relaciji Sarajevo-Jajce-Sarajevo 35% od prosječne cijene benzina u decembru 2023. godine $2,52/100 \times 35\% \times 288 \text{ km} = 129,44 \text{ KM}$ (50,96% od ukupnog troška procjene), te troškove dnevnice po čl. 31. st. 4 AT 50,96% od 60,00 KM tj. 30,57 KM, dakle sveukupni troškovi kvalificiranog punomoćnika tužitelja iznose 5.065,06 KM. Sud je uvažio i zahtjev za naknadu troškova vještačenja po vještacima ekonomske, građevinske, neuropsihijatrijske, ortopedske i zaštite na radu u ukupnom iznosu od 1.450,00 KM shodno njihovim troškovnicima priloženim uz nalaze i mišljenja vještaka i priznao cjelokupan iznos tih troškova jer su isti bili neophodni u dokaznom postupku radi korištenja pravilne i zakonite odluke Suda, te ukupni troškovi postupka iznose 6.515,06 KM.

S obzirom na sve izloženo, sud je odlučio kao u izreci ove presude kako u odluci o glavnoj stvari tako i u odluci o troškovima postupka.

Sudija

Alem Ribić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Kantonalnom sudu Novi Travnik u roku od 30 dana od dana prijema iste. Žalba se može izjaviti putem ovog suda u dovoljnom broju primjeraka.